

ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА – СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ МІЛІЦІЇ

Автором статті розкривається значення вогневої підготовки як складової професійної компетентності працівників органів внутрішніх справ.

***Ключові слова:** професійна компетентність, вогнева підготовка, майбутні офіцери міліції.*

Актуальність статті обумовлена тим, що однією з умов подальшої демократизації суспільства та створення правової держави є реформування діяльності правоохоронних органів, які від імені держави реалізують відповідні функції, а також підвищення престижу роботи, рівня професійної компетентності та майстерності кадрів, призначених запобігати, розкривати, розслідувати злочини, забезпечувати законність, стояти на варті громадського порядку. Безсумнівна важливість науково обґрунтованого підходу до професійної підготовки спеціалістів правоохоронних органів, важливою складовою якої є вогнева підготовка.

Мета статті – розкрити значення вогневої підготовки як складової професійної компетентності працівників органів внутрішніх справ.

Загострення криміногенної ситуації в Україні, посилення боротьби зі злочинністю призвели до більш активної протидії злочинного елемента заходам правоохоронних органів. Окремі особи, а також злочинні угруповання все частіше і нахабніше загрожують співробітникам міліції, здійснюючи напади на них, у тому числі і збройні, що загрожують їхньому життю та здоров'ю. Також поширені випадки вбивств працівників органів внутрішніх справ під час несення служби. Як свідчить сумна статистика, за роки незалежності в Україні загинуло понад 700 співробітників міліції. Невідомо скільки працівників органів внутрішніх справ загинули через те, що не змогли своєчасно і влучно застосувати табельну вогнепальну зброю. Тому актуальність поліпшення стану вогневої підготовки на сьогодні є безсумнівною. У рішеннях останніх колегій, вимогах, наказах та вказівках МВС України визначено, що підвищення рівня професіоналізму впливає на безпеку працівників при виконанні ними службових обов'язків. Як бачимо, вимоги до підготовки професіоналів

системи МВС якісно змінюються, питанням матеріально-технічного забезпечення приділяється підвищена увага. Тільки за роки незалежності нашої держави науково-виробничим об'єднанням МВС України «Форт» розроблено цілу серію пістолетів, частина яких прийнята на озброєння правоохоронними органами України, налагоджено випуск боєприпасів до них.

Велика роль у навчанні стрільбі з бойової зброї належить вищим навчальним закладам МВС України. Вони покликані не тільки дати певний обсяг знань курсанту-майбутньому офіцеру міліції, але й навчити його мислити творчо, нестандартно, приймати швидкі та правильні рішення, часом у складних, екстремальних ситуаціях. Вміти, у випадку необхідності, застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю. За час навчання у вищому закладі освіти курсанти повинні отримати міцні навички та вміння вогневої підготовки, які їм доведеться постійно вдосконалювати при проходженні служби.

Особливість вогневої підготовки визначається тим, що необхідно максимально ефективно використовувати навчальний час та матеріально-технічну базу. Формування професійних знань, навичок та вмінь співробітників ОВС неможливе без застосування сучасних форм та методів навчання, використання новітніх педагогічних технологій і т.п.

Вогнева підготовка - традиційний вид підготовки співробітників правоохоронних органів, що зазнає останнім часом значних змін під впливом загального зростання екстремальності їх діяльності, розповсюдженням зброї серед населення, різкого збільшення використання зброї кримінальним світом.

Порядок організації вогневої підготовки в органах внутрішніх справ України здійснюється відповідно до вимог наказу МВС України №1444 від 25 листопада 2003 року “Про організацію професійної підготовки рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України”[1]. Відповідно до цього наказу передбачені: вивчення матеріальної частини табельної зброї; вивчення заходів безпеки при поводженні з табельною вогнепальною зброєю; вивчення основ, прийомів і правил стрільби; вивчення правових основ застосування та використання табельної вогнепальної зброї (ст. 12, 15, 15-1 Закону України “Про міліцію”, ст. 219, 221 статуту ППСМ) у реальних умовах оперативно-службової діяльності; розвиток та вдосконалення навичок підготовки до стрільби і ведення вогню по рухомим та нерухомих цілям із різних положень, з обмеженням або без обмеження часу на стрілянину.

Класичною основою вогневої майстерності здавна вважалися вміння

співробітника тримати зброю наготові для стрільби, здійснювати прицілювання, правильно тримати палець на спусковому гачку і здійснювати спуск, затримувати в момент спуску дихання та ін [2]. Навчання використання зброї відбувається тепер в умовах, близьких до реальних, часто екстремальних. Статистично встановлено, що збройне протистояння злочинців та співробітників правоохоронних органів із використанням стрілецької зброї відбувається в більшості випадків на відстанях до 10 метрів. Застосовувати зброю в 80% випадків доводиться в умовах поганої видимості, іноді в темряві, що виключає класичну прицільну стрілянину. Стріляти треба вміти і в індивідуальних засобах захисту (бронежилетах), користуватися придатними захисними спорудами, змінювати певну тактику дій, використовувати прийоми ухилення від ураження. Треба вміти використовувати зброю під час переслідування, на вулицях, у приміщеннях, у місцях великого скупчення людей, з транспортного засобу та ін. Тому в системі формування вогневої майстерності як складової професійної компетентності стали простежуватися тенденції навчання стрільби: з вихідного положення, коли пістолет знаходиться в кобурі; з близьких відстаней, від стегна, лежачи, утримуючи зброю однією або двома руками; методом швидкісної стрілянини, з перенесенням вогню по фронту; в умовах слабкого освітлення, з використанням приладів нічного бачення, світлових насадок, патронів із трасуючими кулями та інше. Успішне відпрацювання стрілецьких вправ забезпечується наявністю такої навчально-матеріальної бази, що давала б змогу моделювати різноманітну обстановку та проводити комплексні заняття з використанням різноманітних технічних засобів.

Вогнева підготовка як складова професійної компетентності майбутніх офіцерів міліції, на нашу думку, повинна розвивати:

- навички блискавичної підготовки до стрільби;
- вміння влучно вражати ціль;
- впевненість у собі, рівноваженість, витримку, вміння стримувати емоційну напруженість, страх перед оточуючими;
- зовнішній спокій без ознак напруги, хвилювання чи нетерпіння;
- вольові якості (цілеспрямованість, рішучість);
- швидкість (адекватність) реакції на поведінку оточуючих та окремих правопорушників;
- вміння приймати правильні рішення в напружених ситуаціях та правомірно застосовувати вогнепальну зброю.

Отже, вогнева підготовка виступає як система певних знань та навичок, необхідних при виконанні професійної правоохоронної діяльності,

---

причому зростання професійної компетентності та майстерності забезпечується не тільки наявністю професійних здібностей, але і підтримкою відповідного рівня бойової підготовки протягом служби. Із досвіду багатьох видів діяльності широко відомий факт негативного впливу перерв у підготовці на стан та прояв майстерності. Дії, здавалося б, відмінно підготовлених фахівців стають не такими швидкими, менш точними; відчувається деяка невпевненість, виникає підвищена напруга свідомого контролю над технікою роботи, з'являються та збільшуються неточності, погіршується результативність.

Важливо не тільки навчити, а й підтримувати професійну тренуваність. Необхідність підтримки професійної майстерності часто недооцінюються в масовій практиці. Поширені некоректні уявлення про те, що підготовка фахівця у ВНЗ або центрі забезпечує його професійну майстерність, що він і через рік, і через кілька років повинен діяти так, як треба. До того ж, коли він на практичній роботі кожного дня вирішує професійні завдання, то і готовність у нього весь час має бути на належному рівні. Безумовно доведено, що фахівець, який досяг певного рівня професійної майстерності, не має права заспокоюватися на досягнутому. Сам процес спрощення або послаблення режиму тренувань спричинить погіршення навичок та вмій. Проведені дослідження свідчать, що погіршення навичок у діях проявляються вже при перервах у 7-15 днів. Перерва між практичними заняттями з вогневої підготовки не повинна перевищувати 15-20 днів. Випадки загибелі співробітників частіше відбуваються на відстані 1,5-2 метра від правопорушника та пов'язані з запізненням у використанні зброї або відсутністю уважності [3]. Питання застосування сили, спеціальних засобів та зброї співробітниками міліції досить складні, неоднозначні в правовому відношенні, тому співробітнику часом буває важко однозначно та швидко прийняти правомірне рішення про застосування зброї в екстремальних ситуаціях.

У зв'язку з підвищеною небезпекою діяльності працівників правоохоронних органів, наявністю загрози їх життю та здоров'ю, в поліції закордонних країн вже досить давно проводиться спеціальна підготовка для забезпечення особистої безпеки («менеджмент безпеки»). На нашу думку, процес вогневої підготовки треба починати з послідовного вивчення початкової та базової тематики. Початкова тематика розглядається в навчальних закладах МВС України та на курсах початкової підготовки, де під час занять вивчаються теоретичні питання, формуються початкові уміння виконання навчальних вправ курсу «Стрільба із вогнепальної зброї» і культуру поведінки зі зброєю. Базова підготовка передбачає

розширення знань та закріплення таких стійких навичок поведінки зі зброєю, які б перебували на рівні рефлексів. Безумовно, базова підготовка передбачає не тільки роботу з досвідченими викладачами та інструкторами, а й великий обсяг самостійної підготовки, в ході якої курсант повинен вивчити себе (анатомічні, психічні, фізіологічні особливості свого організму) та виробити свою техніку і тактику.

Професійна готовність до використання вогнепальної зброї передбачає підготовку – інтелектуальну, технічну, фізичну, спеціальну психологічну тощо. Інтелектуальна підготовка полягає у вивченні основних відомостей із балістики, правових засад притрансформаційних змін зброї співробітниками органів внутрішніх справ України; матеріальної частини пістолета Макарова, автомата Калашникова, снайперської гвинтівки Драгунова; основи стрільби зі стрілецької зброї; заходи безпеки поведінки із табельною зброєю. Технічна підготовка передбачає поліпшення техніки виконання пострілу як окремо, так і стрілецьких вправ загалом. Фізична підготовка містить ряд питань, методичних рекомендацій, вправ, що дають можливість підвищити загальну результативність стрільби. Спеціальна психологічна підготовка стосується низки найважливіших питань у галузі психоемоційної корекції процесу підготовки курсантів як в умовах тренування, так і в умовах вогневого контакту.

Вивчення основ стрільби завжди тісно пов'язане з вивченням матеріальної частини зброї, прийомів та правил стрільби. Цим забезпечується глибоке розуміння складу зброї та явищ, що відбуваються під час вистрілу. Заняття з основ стрільби проводяться методом усної розповіді, яка супроводжується поясненням та показом на макетах, схемах, плакатах, підкріплюється прикладами з практики стрільб. Вивчення правил стрільби завжди проводиться перед практичними заняттями з використанням зброї відповідно до вимог курсу стрільб ОВС. Правила стрільби викладаються відповідно до способів ведення вогню, обґрунтовуються, закріплюються на практичних заняттях.

Професійна компетентність та високий професіоналізм стрілка - один із важливих ресурсів, який стає фактором оптимального вирішення нагальних проблем боротьби з кримінальним світом. У цьому контексті особливого значення набуває нова інтегративно-комплексна наука акмеологія (грец. акті - вершина, розквіт). Саме вона вивчає закономірності й технології розвитку високого професіоналізму фахівця. З метою вивчення та аналізу успішної професійної компетентності та розробки оптимальних технологій розвитку професіоналізму стрілка вбачаємо за необхідне синтезувати для цього досягнення інших наук про людину, перш за

все - психології.

На констатувальному етапі дослідження нами було організовано експериментальну роботу з вивчення впливу феномену “ефект зброї” як виправданого використання сили на стан професійної компетентності працівників органів внутрішніх справ. Весь масив випробовуваних - це працівники міліції різних підрозділів (дільничні інспектори міліції, слідчі, оперуповноважені карного розшуку) районних відділів, із різною вислугою років. Прикладним завданням дослідження цього етапу було з’ясування впливу феномену “ефекту зброї” на особистість працівників міліції з метою визначення зброї як:

- предмета, необхідного для виконання професійних обов’язків;
- предмета, що використовується в процесі професійної діяльності та надає почуття переваги та впевненості в собі, у своїх силах;
- одного із засобів здійснення самогубства;
- предмета, що викликає відчуття страху перед озброєною людиною.

Для вивчення феномену «ефект зброї» нами розроблено анонімну анкету, що складається з 24-х запитань та чотирьох варіантів відповідей на кожне з них. Анонімна анкета спрямована на вивчення кількох блоків питань: зброя як символ сили; страх перед зброєю; відчуття невпевненості стосовно зброї; зброя як засіб, необхідний для виконання професійних обов’язків; доступність зброї як фактор здійснення самогубства; зброя як засіб компенсації своєї невпевненості, та слабкості; стримувана професійна збудливість, роздратування та зброя.

Результати анкетування показали, що на блок запитань стосовно сприйняття зброї як чинника, що символізує владу та демонструє силу, позитивні відповіді дали лише 7 осіб (12,3%) із 57-ми дільничних інспекторів міліції з вислугою до 10 років, а серед 76-ти оперуповноважених карного розшуку – 8 осіб (10,5%), серед 42-х слідчих лише 3 особи (7,1%). Серед офіцерів міліції з вислугою до 20 років розбіжностей у відповідях не виявлено. Так, серед 17-ти дільничних інспекторів міліції – одна особа (5,9 %), серед 14-ти оперуповноважених карного розшуку – лише одна особа (7,1 %), серед 12 слідчих – одна особа (8,3 %). За вислугою до 25 років серед дільничних інспекторів міліції із чотирьох осіб виявлено лише одну особу (25,0%), яка сприймає зброю як демонстрацію сили, серед оперуповноважених та слідчих таких осіб не виявлено.

Страх перед зброєю відчуває шість осіб (10,5%) з-поміж дільничних інспекторів міліції з вислугою до десяти років, дев’ять осіб (11,8%) – з-поміж оперуповноважених карного розшуку та 13 осіб (31,0%) – серед

слідчих. Із вислугою до 20 років у офіцерів міліції оперуповноважених карного розшуку та дільничних інспекторів міліції страху перед зброєю не виявлено, а у слідчих – у однієї особи (8,3%). З вислугою до 25 років у офіцерів міліції страху перед зброєю не виявлено.

Відповіді на запитання блоку “Невпевненість перед зброєю” показують, що 17 дільничних інспекторів міліції (29,8%) з вислугою до 10 років та 9 оперуповноважених карного розшуку (11,8%) і 9 слідчих (21,4%) відчують невпевненість у поводженні зі зброєю. Серед офіцерів із вислугою до 20 років показники цього блоку зафіксовано лише у дільничних інспекторів міліції та у слідчих: відповідно по одній особі (5,9%) та (8,3%). В оперуповноважених цей показник не проявився, це можна відзначити і відносно офіцерів міліції, у яких вислуга до 25 років.

Блок “Зброя як засіб, необхідний для виконання професійних обов’язків” проявився у всіх офіцерів міліції незалежно від вислуги років та спеціалізації. Так, у дільничних інспекторів міліції з вислугою до 10 років цей показник визначено у 20 осіб (35,1%), у оперуповноважених карного розшуку – у 43 осіб (56,6%), слідчих – у 14 осіб (33,3%). Із вислугою до 20 років цей показник проявився у 76,5% дільничних, 85,7% – оперативників та у слідчих 66,7%. З вислугою до 25 років цей показник проявився у 75,0% дільничних, у 100% оперативників та у 100% слідчих.

Аналіз результатів дослідження показав, що деякі офіцери міліції сприймають наявність зброї як можливість компенсувати свої слабкі риси характеру. Серед дільничних інспекторів міліції з вислугою до 10 років таких виявлено сім осіб (12,3%), серед оперативників – сім осіб (9,2%), серед слідчих – три особи (7,1%). З вислугою до 20 років цей показник проявився у двох дільничних (11,8%), в одного оперативника (7,1%) і в одного слідчого (8,3%). Серед офіцерів, у яких вислуга до 25 років показників цього блоку не виявлено.

За блоком запитань “Зброя – це засіб для вчинення самогубства” результати опрацьовані, але ми не можемо їх висвітлити тому, що ця інформація закрита й існує з грифом “таємно”.

Наведені відповіді офіцерів міліції вказують на той факт, що зброя є не тільки предметом, необхідним для виконання професійних обов’язків працівниками міліції, але й атрибутом демонстрації сили та влади, так вважає кожний дев’ятий дільничний інспектор міліції, кожний десятий оперативник і кожний чотирнадцятий слідчий. Цей показник свідчить про те, що офіцери міліції, незалежно від місця проходження служби, більш впевнені у собі за наявності зброї і в деяких випадках можуть ви-

Таблиця 1.
Рівні готовності майбутнього учителя до застосування інтерактивних технологій навчання

Рівні готовності	Компоненти готовності майбутнього учителя до застосування інтерактивних технологій навчання				
	Ціле-мотиваційний	Змістовий	Операційний	Рефлексивний	Інтеграційний
1 Ціле-правле-тно-систе-матич-ний	2 <ul style="list-style-type: none"> • сформованість цілей, мотивів, потреб використання інтерактивних технологій навчання; • постійне прагнення до розвитку, самодосконалення; • наявність усвідомлених намірів і прагнення до ціле-спрямованого і систематичного оволодіння інтерактивними технологіями навчання. • глибоке усвідомлення важливості застосування інтерактивних технологій навчання в навчальному процесі початкової школи з метою розвитку особистості дитини; 	3 <ul style="list-style-type: none"> • повне розкриття загальнопедагогічних понять, змісту інтерактивних технологій навчання; • знання ознак, функцій, особливостей використання інтерактивних технологій навчання в освітньому процесі початкової школи; • знання методики організації та проведення інтерактивних уроків у початкових класах; • знання вітчизняної та зарубіжної психолого-педагогічної літератури з інтерактивних технологій навчання; 	4 <ul style="list-style-type: none"> • високий рівень загальнопедагогічної та окремо методичних умінь студентів з використання інтерактивних технологій навчання; • вміння моделювання, проектування, організації, проведення інтерактивного уроку на високому рівні; • здатність підібрати найбільш ефективну інтерактивну технологію навчання в кожній конкретній освітній ситуації з кожного предмета; • Грамотно вибудувати мету інтерактивного уроку, спланувати результати, чітко визначити зміст, організацію роботи; 	5 <ul style="list-style-type: none"> • професійна спрямованість майбутніх вчителів початкових класів на застосування рефлексії в професійно-педагогічній діяльності; • сформованість цілей, мотивів, потреб використання інтерактивних технологій навчання; • оволодіння педагогічними, методичними, теоретичними і практичними знаннями з рефлексії та її застосування в навчальному процесі початкової школи при проведенні інтерактивних уроків; 	6 <ul style="list-style-type: none"> • сформованість цілей, мотивів, потреб використання інтерактивних технологій навчання; • знання, глибоке розуміння власних і учнівських потенційних можливостей при застосуванні інтерактивних технологій навчання в навчальному процесі початкової школи; • сформованість знань, умінь і навичок, набутих, освоенних самим студентом в університеті, що сприяють застосуванню інтерактивних технологій навчання в подальшій професійно-педагогічній діяльності в початковій школі;

<ul style="list-style-type: none"> • розуміння особливостей використання інтерактивних технологій навчання при роботі з молодшими школярами; • усвідомлення необхідності досягнення ефективних, дієвих результатів у своїй педагогічній діяльності; • усвідомлення необхідності оволодіння інтерактивними технологіями навчання з метою їх подальшого застосування при проведенні уроків в початкових класах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Оволодіння знаннями із застосування інтерактивних технологій навчання здійснюється плановірно і цілеспрямовано, в системі. (Знання відрізняються систематизованістю та глибиною) 	<ul style="list-style-type: none"> • Діяльність студента відрізняється творчою спрямованістю; • Наявність атмосфери доброзичливості, співтворчості, співпраці, взаємної підтримки; • уміння грамотно організувати взаємодію учнів, вибудувати діалог, стимулювати пізнавальну активність дітей; • Робота студентів з оволодіння вміннями та навичками, які сприяють використанню інтерактивних технологій навчання в подальшій професійній педагогічній діяльності відрізняється цілеспрямованістю і систематичністю. 	<ul style="list-style-type: none"> • середній рівень умінь моделювання, проєктування, організації, проведення інтерактивного уроку; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткове усвідомлення цілей, мотивів, потреб у використанні інтерактивних технологій навчання в навчальному процесі початкової школи; 	<ul style="list-style-type: none"> • сформованість педагогічних та методичних умінь, навичок майбутніх вчителів у застосуванні рефлексії на інтерактивних уроках; • в знанні учнів-дивidualних особливостей при проведенні рефлексії на інтерактивних уроках у початковій школі; Робота студентів відрізняється прагненням і наміром її здійснення, свідомістю, цілеспрямованістю, систематичністю. 	<ul style="list-style-type: none"> • часткова сформованість професійної спрямованості майбутніх вчителів початкових класів на застосування рефлексії в професійній педагогічній діяльності; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткова сформованість цілей, мотивів, потреб, знань, умінь, навичок використання інтерактивних технологій навчання; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткова сформованість цілей, мотивів, потреб, знань, умінь, навичок використання інтерактивних технологій навчання; 	
--	---	---	--	---	--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Наміри і прагнення з оволодіння інтерактивними технологіями навчання несуть стихійний характер, їх освоєння здійснюється не цілеспрямовано, за необхідності, частіше з примусу або вимозі з боку. • Володіння поперемінним, епізодичним прагненням до професійного розвитку, самовдосконалення; • Часткове усвідомлення устї важливості застосування інтерактивних технологій навчання в навчальному процесі початкової школи; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткове знання основних ознак функцій інтерактивних технологій навчання; • часткове знання психолого-педагогічної літератури з даної теми; • Оволодіння знаннями з інтерактивних технологій навчання та їх застосування здійснюється стихійно, за потребою. (Знання не приведені у систему). 	<ul style="list-style-type: none"> • Оволодіння відповідними вміннями та навичками здійснюється не цілеспрямовано, без свідомого напружкy, за потребою, частіше з примусу, вимоги з боку, має стихійний характер.
<ul style="list-style-type: none"> • епізодичне застосування елементів інтерактивних технологій навчання, нездатність прагмотно підібрати необхідну інтерактивну технологію до конкретної ситуації; • вміння поставити мету, спрогнозувати очкуваний результат, визначити зміст роботи, при не задовного виконання всіх етапів інтерактивних технологій навчання; • створення сприятливої, доброзичливої атмосфери носить стихійний характер; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткова сформованість цілей, мотивів, потреб викрстання рефлексії на інтерактивних уроках; • часткове оволодіння педагогічними, методичними, теоретичними і практичними знаннями з рефлексії та її застосування в навчальному процесі початкової школи при проведенні інтерактивних уроків; • середній рівень сформованості педагогічних та методичних умінь, навичок майбутніх вчителів у застосуванні рефлексії на інтерактивних уроках; 	<ul style="list-style-type: none"> • часткове знання учнівських вікових та індивідуальних особливостей при проведенні рефлексії на інтерактивних уроках у початковій школі;
<ul style="list-style-type: none"> • середній рівень умінь з моделювання, проектування, організації та проведення уроків із застосуванням інтерактивних технологій навчання; • фрагментарне застосування елементів інтерактивних технологій навчання; • Рівень відрізняється стихійністю, відсутністю цілеспрямованого свідомого ставлення студентів до формування інтеракційного компонента відповідного виду готовності, частіше студент діє з примусу, вимоги з боку. 		

- нерозуміння необхідності володіння інтерактивними технологіями навчання;
- відсутність потреби у власному розвитку і самовдосконаленні;
- Відсутність усвідомлення важливості застосування інтерактивних технологій навчання в навчальному процесі початкової школи з метою розвитку особистості дитини;
- не розуміння цілей, мотивів, потреб, особливостей використання інтерактивних технологій навчання при роботі з молодшими школярами;
- повна відсутність намірів і прагнень оволодіти інтерактивними технологіями навчання.

- незнання загальнопедагогічних теоретичних понять інтерактивних технологій навчання;
- відсутність знань з інтерактивних технологій кооперативного навчання, інтерактивних технологій колективного навчання, групового навчання, інтерактивних технологій ситуаційного моделювання, інтерактивних технологій оброблення дискусійних питань;
- Відсутність знань за методикою організації інтерактивних уроків у початкових класах;
- незнання особливостей використання інтерактивних технологій навчання в освітньому процесі початкової школи;
- незнання ознак, функцій інтерактивних технологій навчання.

- низький рівень вмінь моделювання, проектування, організації, проведення інтерактивного уроку;
- невміння підібрати найбільш ефективну інтерактивну технологію навчання до кожної конкретної освітньої ситуації;
- невміння перенести набуті навички роботи з інтерактивними технологіями на предметно-методичний рівень;
- невміння поставити мету, запланувати очікуваний результат, визначити зміст, організувати послідовне чітке виконання всіх етапів застосування на уроці інтерактивних технологій навчання;
- невміння створити сприятливу психологічну атмосферу в класі, атмосферу соціальності, співпраці, взаємодії, діалогу;

- даний рівень відрізняється стихійністю, відсутністю цілеспрямованого свідомого ставлення студентів до формування рефлексивного компонента відповідного виду готовності, студент поспіває виконати певну навчальну задачу.
- відсутність професійної спрямованості майбутніх вчителів, початкових класів на застосування рефлексії в професійно-педагогічній діяльності;
- неформованість цілей, мотивів, потреб використання рефлексії на інтерактивних уроках;

- Не сформованість цілей, мотивів, потреб, знань, умінь, навичок використання технологій навчання;
- незнання власних і учнівських потенційних можливостей при застосуванні інтерактивних технологій навчання;
- Невміння змоделювати, спроектувати, організувати і провести урок із застосуванням інтерактивних технологій навчання;
- Студент виявляє неучастное, нейтральне ставлення до формування інтегративного компонента відповідного виду готовності.

• Сформованість умінь і навичок із застосування інтерактивних технологій навчання у студентів має нульовий, низький рівень, студент частіше нейтральний, виконує роль стороннього спостерігача без власного прагнення до оволодіння відповідними вміннями та навичками.

• не володіння педагогічними, методичними, теоретичними і практичними знаннями з рефлексії та її застосування в навчальному процесі початкової школи при проведенні інтерактивних уроків;

• несформованість педагогічних та методичних умінь, навичок майбутніх вчителів у застосуванні рефлексії на інтерактивних уроках у початковій школі; в незнанні учнівських вікових та індивідуальних особливостей при проведенні рефлексії на інтерактивних уроках у початковій школі;

• студент виявляє неучастне, нейтральне ставлення до формування рефлексивного компонента відповідного виду готовності.

являти агресивність. Отже, табельна зброя є важливим чинником, що дає змогу компенсувати слабкі риси характеру особистості працівників міліції, створює у них почуття впевненості у собі й у своїх силах. Якщо ми порівняємо показники цих блоків, то побачимо, що вони ідентичні, а це підтверджує низький рівень професійної компетентності офіцерів міліції при застосуванні правомірної сили в службовій діяльності.

В нашому дослідженні знайшло своє відображення й відчуття працівниками міліції страху перед зброєю. Це відчуття властиве кожному 13-му дільничному інспектору міліції, кожному 13-му оперативнику та кожному третьому слідчому. Це пояснюється, по-перше, тим, що до органів внутрішніх справ приходять на службу особи з вищою неюридичною освітою, по-друге, низьким рівнем професійної підготовки (спеціальної фізичної, вогневої, психолого-педагогічної).

Відчуття невпевненості в собі та страх перед озброєною людиною виникає у кожного 4-го дільничного інспектора міліції, у кожного 10-го оперативника та у кожного 6-го слідчого. Ці показники підтверджують рівень недостатньо сформованих професійно значущих рис особистості працівників органів внутрішніх справ, низький рівень навичок самооборони, недостатньо сформованої професійної компетентності при використанні табельної вогнепальної зброї.

Одержані дані дали підстави для дослідження та подальшого визначення педагогічних умов професійної компетентності курсантів-майбутніх офіцерів міліції та шляхів їх реалізації у навчально-виховному процесі вищих навчальних закладів МВС України.

Література

1. Бандурка О.М., Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. – Харків: Вид-во НУВС, 2002. – 336 с.
2. Закон України “Про міліцію”// Відомості Верховної Ради 1991. – №24. – ст. 30.
3. Наказ МВС України № 1444 від 25 листопада 2003 року “Про організацію професійної підготовки рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України”// Відомості Верховної Ради 2003. – №22. – ст. 303.
4. Огневая подготовка: Пути повышения профессионального мастерства. / Под ред. Г.Н.Будагьянца. – Луганск: РИО ЛАВД, 2005. – 497 с.

ТРЕГУБЕНКО Т.В.

ОГНЕВАЯ ПОДГОТОВКА – СОСТАВЛЯЮЩАЯ

ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ОФИЦЕРОВ МИЛИЦИИ

Автором статьи раскрывается значение огневой подготовки как составляющей профессиональной компетентности работников внутренних дел.

Ключевые слова: профессиональная компетентность, огневая подготовка, будущие офицеры милиции.

TREGUBENKO T.V.

FIRE PREPARATION AS A PART OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE POLICE OFFICER

The author regards the importance of fire preparation as a part of professional competence of future police officer.

Key words: professional competence, fire preparation, future police officers